

Светлана Јанчић

Београд, Народна библиотека Србије

УДК 025.31(73)

АНГЛО-АМЕРИЧКА КАТАЛОШКА ПРАВИЛА - AACR – нова каталожка парадигма –

Процес уједначавања и кодификовања каталожких начела и њиховог структурирања у организовани систем каталожких правила, логична је последица захтева за ефикасношћу и економичношћу у сфери идентификовања библиографских извора и креирања релевантних мета информација. Због своје подложности интерпретацијама и тумачењима, већина правилника није конципирана као стандард *de iure*, иако се у пракси често потврђује њихова обавезујућа улога. Дилема која константно прати израду каталожког правилника исказује се на концептуалном плану у методолошком приступу организацији теоријског корпуса: правилник замишљен као сажети скуп општих начела и основних правила или правилник - кодекс који предвиђа правило за сваку могућу каталожку ситуацију.

Још увек актуелна Озборнова (A. D. Osborn)¹⁾ типологија каталожких правилника утврђује поделу на правилнике са израженом јурисдиктичком конотацијом, који ауторитетом кодекса приступају разрешавању сваког библиографског проблема, на правилнике који претендују на перфекционистички приступ, који предвиђа потпуно и апсолутно доследно решење, на библиографске правилнике који третирају каталогизацију као дескриптивну библиографију и стављају

у први план библиографски приступ организацији каталога и, најзад, на правилнике са израженом прагматичном димензијом који испред ауторитета правила стављају принцип једноставности, практичности и доследности.

У аналитичкој студији значајнијих енглеских и америчких каталожких правилника, Тејт (Tait)²⁾ полази од концепта ауторства, сврставајући правилнике у две категорије: прву која у највећој мери поштује формалне идентификационе елементе и у чијем се фокусу налази библиографска јединица, и другу која свој теоријски дискурс гради на принципима ауторства као интелектуалне одговорности за дело. Ова, на први поглед супротстављена полазишта, према Тејту се у пракси често комбинују, указујући на осцилације између два могућа приступа структурирању каталога.

Идеја о доношењу међународних каталожких принципа постаје актуелна почетком XX века. Она се развија и уобличава као логична последица успостављања система централизоване каталогизације и каталогизације у публикацији. Око концепта универзалног каталожког правилника са развијеним теоријским језгром, стандардизованом лексиком и доследним методолошким поступком, чији је примарни задатак да олакша међународну размену библиографских информација, окупљају се најеминентнија имена у домену каталожке теорије, водеће националне библиотечке институције и међународне асоцијације.

Први значајнији корак ка унификацији на међународном плану учињен је 1904. године када су друштва библиотекара Америке (American Library Association-ALA)³⁾ и Велике Британије (British Library Association)⁴⁾ постигла споразум о изради заједничког каталожког правилника. Као плод те сарадње објављена су 1908. године Англо-америчка правила (Cataloguing Rules, Author and Title Entries) у британском и америчком издању.

Пролазећи кроз више развојних фаза и ревизија, ова широко распрострањена правила оствариће доминантан утицај на развој каталожке теорије и праксе у земљама енглеског говорног подручја, а, у адаптираним издањима, и у неким романским, скандинавским и словенским земљама. С друге стране, Пруске инструкције (Instruktionen für alphabetischen Kataloge der preussischen Bibliotheken, 1899) утицаће на утемељење средњоевропске каталожке праксе која ће се примењивати и у неким земљама источне и јужне Европе.

Од Паницијевог каталошког концепта до међународних каталошких правила

У предговору првог тома штампаног каталога Библиотеке Британског музеја у Лондону (1841) Антони Паници (Anthony Panizzi)⁵⁾ објављује 91 правило за каталогизацију што означава почетак систематског изграђивања каталошке теорије и представља израду првог каталошког правилника за енглеско говорно подручје. Паници исказује свој став о неопходности јединственог и доследног поступка у обради библиотечке грађе, који базира на потпуности и тачности описа. Иако не наводи експлицитно задатке каталога, његова разматрања су првенствено везана за идентификациони принцип каталога, а тек делимично за његову представљачку функцију. При том Паници (Panizzi) под идентификацијом јединице библиотечке грађе подразумева идентификацију аутора дела и издања коме јединица припада. Принцип јединствене одреднице је само делимично спроведен. Иницијали и псеудоними се не разрешавају, а код анонимних дела, чак и када је аутор утврђен, одредница се формулише према формалним подацима из саме публикације. Утицај стручног каталога у формулисању правила је присутан јер Паници (Panizzi) практикује употребу формалних одредница, односно конвенционалних назива, под којима се окупљају јединице одређених категорија грађе, углавном анонимних публикација (академије, периодичне публикације, ефемериде, литургијска дела, речници, енциклопедије). Стварајући прва кохерентна каталошка правила за енглеско говорно подручје и залажући се доследно за формирање алфabetског каталога као најпотпунијег информационог инструмента који представља библиотечки фонд у целини, Паници се јавно супротставио распрострањеним мишљењима својих савременика о алфabetском каталогу у функцији инвентарног пописа и излишности доношења било каквих каталошких принципа.

Генеза англо-америчке каталошке традиције води нас, три деценије касније, до Катерових (Charles Ammi Cutter) Правила за унакрсни (речнички) каталог⁶⁾ (Rules for a Dictionary Catalog, 1876; 2nd ed. 1889; 3rd ed. 1891; 4th ed 1904). Према овом водећем теоретичару каталогизације и класификације у САД у другој половини XIX века, први задатак каталога представља проналажење публикације којој се зна аутор, наслов или предмет, а други приказивање онога што библиотека поседује од одређеног аутора, о одређеној теми или о

одређеној врсти литературе. Податак о ауторству за Катера није идентификациони елемент, већ представља кохезиони фактор који у систему каталога омогућава окупљање каталошких јединица. Катер (Cutter) је, несумњиво, најзаслужнији за увођење библиографског принципа⁷⁾ у организацију и структуру каталога, према коме основну функција алфаветског каталога представља окупљање дела једног аутора и, у том контексту, идентификација литерарне јединице. Овај принцип он прихвата разрађује Паницијеве ставове о колективном телу и чини један корак даље, залажући се за описивање публикације и на основу извора ван ње саме. Поред тога, Катер (Cutter) је прокламовао аналитички приступ јединици библиотечке грађе, сматрајући да за сваки део публикације који се јавља и као целовита публикација треба да буде израђена посебна каталошка јединица. Каталошка теорија XX века назваће овај поступак “начелом паритета”. Правила за унакрсни каталог садрже и одредбе о синдетичкој структури каталога која се заснива на везама успостављеним између каталошких јединица. У том контексту Катер (Cutter) уводи (и данас веома актуелан) појам “одредничке упутнице” (heading-reference) чији је задатак повезивање усвојених и неусвојених облика одредница.

На даљем развоју каталошких правила перманентно сарађују АЛА, ВЛА и Конгресна библиотека у Вашингтону. Прелиминарно друго издање Правила објављено је 1941. године. У односу на прво издање које садржи 174 правила, ова проширена и ревидирана верзија дефинише и разрађује 324 правила и подељена је у две тематске целине. Први део тумачи синтаксичку димензију каталога – каталошке јединице и одреднице, а други део заснован је на представљачком аспекту каталога и анализира концепт дескриптивне каталогизације.

После Другог светског рата отпочиње интензивнији рад на доношењу јединствених каталошких принципа. У току 1949. године појављује се ревидирано издање Правила које садржи само поглавље које се односи на формулисање одредница и врсте каталошких јединица. Исте године објављена су правила Конгресне библиотеке за дескриптивну каталогизацију (Rules for Descriptive Cataloguing in the Library of Congress).

Као плод више анализа постојећих правила, покушаја да се различити приступи уједначе и на једном месту обједине искуства водећих библиотечких асоцијација и националних библиотека, појављују се 1967. године Англо-америчка каталошка правила (Anglo-

American Cataloguing Rules – AACR) у британској и америчкој верзији. Правила садрже три дела: први се односи на одреднице и заснован је на Париским начелима (1961)⁸, Правилима ALA-е (1949) и допунама Сејмора Лубецког (Seymour Lubetzky)⁹, библиотекара Конгресне библиотеке и истакнутог теоретичара каталогизације; други тумачи каталошки опис и заснован је на ревизији Правила Конгресне библиотеке (1949); трећи део доноси прописе о каталогизацији некњижне грађе и утемељен је на ревидираним правилима Конгресне библиотеке. Ово издање Правила карактерише, према Тејтовој типологији каталошких правилника, дихотомија аутор/дело, концепт ауторства дефинисан као примарна интелектуална одговорност за дело, механички принцип у каталогизацији анонимних публикација (формална метода која се заснива на првим речима главног стварног наслова), идентификација литерарне јединице (дела) и библиографска организација каталога.

Друго издање Правила AACR2 (1978) припрема проширени Комитет за ревизију у чији састав улазе представници библиотечких асоцијација и националних библиотека из САД, Велике Британије и Канаде. Ову верзију карактерише примена релевантних ISBD-а и Париских начела. Ревизије Правила из 1988. и 1998. године задржавају постојећу структуру уз увођење нових стандарда за електронске и интегративне изворе.

Структура AACR2¹⁰⁾

Ревизија 2. издања AACR2 из 2002. године конципирана је као интегративни извор, ажуриран на годишњем нивоу, са организационим, методолошким и структуралним карактеристикама међународних каталошких правила и комплексним приступом аналогним, дигиталним и комбинованим носиоцима информација. Ревидирано издање инкорпорира два сета ревизија (амандмани 1999. и 2001) укључујућу ревизију верификовану током 2001. и завршену 2002. године. Начињене су значајне промене у поглављима која се односе на Картографску грађу (3), Електронске ресурсе (9) и Континуиране изворе (12). Правила су конципирана тако да имају широку примену у свим типовима библиотека и могу се примењивати у класичним и електронским каталозима. Интегративна структура текста пружа широке могућности за опис и идентификацију различитих носилаца

информација и активно праћење свих иновација у овој области. Семантичко поље Правила чине кохерентним и прегледним: повезивање општих и посебних правила и одговарајућих целина унутар генералних поглавља, доследна примена усвојене терминологије заступљене у речнику, разрађена вишејезична правописна норма (употреба великог слова), систем скраћеница, нумеричких ознака и регистар појмова.

Структура Правила заснована је на два тематска круга карактеристична за концепт каталошких правила у начелу. Прва целина полази од представљачког аспекта каталога који се односи на библиографски опис у складу са релевантним ISBD-има (генерални стандард, монографске публикације, картографска грађа, манускрипти, музикалије, фонодокумента, визуелна грађа, сликовни материјал, електронски извори, тродимензионална грађа, микроформе, континуални извори). Други део заснива се на синтаксичком аспекту каталога који је детерминисан утврђивањем концепта ауторства релевантног за све заступљене библиографске изворе, дефинисањем, најпре на генералном нивоу, а затим, у посебним случајевима, избора елемената за тачке приступа, одређивањем главних и додатних тачака и утврђивањем њихових релација - што указује на синтетички концепт каталога са развијеним везивним механизмима¹¹).

У оквиру поглавља које заступа избор приступница, дефинисани су генерални принципи: ауторства (индивидуалног и колективног), анонимног дела, промене стварних наслова и података о одговорности (монографске публикације и континуални и интегративни извори), радова једног индивидуалног или колективног аутора, вишеструког ауторства, ауторства са различитим уделом и службених публикација.

Принципи ауторства почивају на главној одговорности за настанак дела и концептуално су блиски теорији ауторства у РРІАК¹²). Сродност у тумачењу појма анонимног дела указује на заједничка теоријска полазишта два правилника. Уочљива је разлика у приступу службеним публикацијама. Конститутивни акти (устав, повеља, основни закони) у AACR2 воде се на јединицу под чијом су јурисдикцијом донети и прокламовани. Додатна приступница укључује одговарајући јединствени наслов за законе. Збирке закона, појединачни закони и мировни споразуми укључују, уз назив административне јединице и јединствени наслов за ову врсту службених аката, односно стварни наслов самог акта, уколико је овај податак децидирано наведен. РРІАК ове случајеве подводи, у начелу, под формалне одреднице са прецизно

утврђеном типологијом службених аката која се у јединственој одредници наводе уз назив одговарајуће политичко-територијалне јединице.

У поглављу о јединственим насловима дате су генералне инструкције о могућностима употребе овог описног елемента у функцији алтернативног приступа или стварне одреднице. РРІАК за јединствене стварне наслове предвиђа додатни приступ.

Поглавље о упутницама укључује релације типа «види» и «види и» утемељене на кључним поставкама GARE-a (Guidelines for Authority and Reference Entries, IFLA, 1984; Revision 2001). Ови модалитети повезивања омогућавају алтернативне приступе подацима у индивидуалним и корпоративним одредницама, географским називима, јединственим насловима и континуалним изворима. Принцип јединствене одреднице у РРІАК не допушта везу „види и“ када је у питању индивидуална одредница. Концепт алтернативног приступа, карактеристичан за структуру on line каталога, у први план ставља везе међу тачкама приступа. У том контексту ауторство доприноси релевантности у систему каталога. За реализацију тако редефинисаног концепта ауторства неопходна је примена UNIMARC/Authorities чиме се успоставља нормативна контрола која омогућава једнозначну размену библиографских информација.

Стратегија развоја и интернационализације Англо-америчких каталошких правила – AACR3

Радикалне промене на концептуалном плану у сфери “библиографског универзума” како их дефинише Барбара Тилет (Barbara Tillet)¹³, огледају се у померању тежишта са модела унифицираног и јединственог ка моделу контролисаног и усклађеног приступа организацији каталога и прокламовању каталошких норми. Стога, рационалност, економичност и релевантност добијају значење полазне основе за креирање каталошког дискурса. Кључни концепти који доводе до формирања нове каталошке парадигме, чије ће основне поставке бити уграђене у пројекат AACR3, засновани су на студији Функционални захтеви за библиографске записе (FRBR : Functional Requirements for Bibliographic Records, 1998) и редефинисаним међународним каталошким начелима (First IFLA Meeting of Experts on an International Cataloguing Code, Frankfurt, 2003).

Париска начела (1961) поставила су јединствене оквире за формирање међународних каталошких правила, а доношење одговарајућих ISBD-а омогућило је стандардизацију каталошко-библиографског описа за све врсте библиотеке грађе. Редефинисана начела (2003) представљају нужан одговор на ОПАС (Online Public Access Catalogue) окружење. Она дефинишу јединствени оквир за развијање и усаглашавање постојећих националних правилника, обезбеђују доследност у методолошком поступку и сигуран су путоказ ка доношењу међународних каталошких правила. Полазећи од прагматичног става – израдити каталог примерен потребама корисника, Начела успостављају нове односе између ентитета и атрибута (дела, његових модалитета, појавних облика и записа), прописују задатке каталога, употребу релевантних ISBD-а, утврђују одговарајуће тачке приступа библиографском запису, указују на израду прегледних записа и методологију претраживања.

Модел FRBR разрешава питање организације и структурирања података у библиографском запису путем успостављања вишеструких **релација** између **ентитета** под којим подразумева дело (литерарна јединица), његове изразе (преводи, адаптације, ревизије, прераде и сл.), појавне облике – манифестације (библиографска јединица) и јединицу грађе (физичка јединица, појединачни примерак појавног облика) и **атрибута** који представљају релевантне елементе података помоћу којих корисник формулише упит. Библиографски записи израђују се за појавне облике (библиографске јединице).

Темељни задаци каталога, према Начелима, треба да омогуће кориснику **проналажење, идентификацију, селекцију и директан приступ** релевантним библиографским изворима.

У сегменту који се односи на библиографски опис, у складу са одговарајућим ISBD-има, утврђује се могућност селекције описних елемената у више стандардизованих нивоа.

Приступнице су елементи података који осигуравају поуздано проналажење библиографских и прегледних записа и са њима повезаних библиографских јединица и омогућавају ограничавање резултата претраживања. Неопходне приступнице су засноване на главним атрибутима и односима појединих ентитета (примарни податак о одговорности, главни стварни наслов, година издавања, јединствени стварни наслов, предметне одреднице, класификационе ознаке, стандардни бројеви, кључни наслови). Додатне (необавезне)

приступнице представљају атрибуте из других сегмената описа и омогућавају алтернативни приступ (алтернативна и секундарна ауторства, упоредни стварни наслов, заједнички стварни наслов, идентификатори библиографских записа, код за језик, земљу издавања, материјални медиј и сл.).

Стратешки нацрт за ревизију AACR (2002) који је израдио JSC (Joint Steering Committee) представља документ подложен перманентном развоју и ажурирању. У његовом уводном делу Правила су окарактерисана као међународни стандард флексибилне структуре и ширеке примене, који се развија независно од формата за пренос података. Ново издање Англо-америчких каталошких правила (AACR3. Resource Description and Access)¹⁴⁾ планирано за 2007. годину, интегрисаће све наведене принципе, утврдити општа и посебна правила за библиографски опис свих типова грађе, избор и облик приступница и нормативну контролу.

У контексту динамичних и корених промена каталошког концепта, пред каталошке правилнике постављају се следећи задаци: прилагођеност потребама корисника, прецизност у представљању ентитета, избор битних тачака приступа, економичност, стандардизација опсега података, повезаност општих и посебних правила, усвајање и нормативизација нове лексике. Сви су изгледи да ће AACR, који се у том смеру интензивно развија, с пуним правом прузети улогу међународно признатих каталошких начела и нове каталошке парадигме.

Библиографија

1. AACR2 : Anglo-American cataloguing rules / prepared under the direction of the Joint Steering Committee for Revision of AACR a committee of the American Library Association... [et al.]. 2nd ed., revision. Ottawa: Canadian Library Association; London: Chartered Institute of Library and Information Professionals ; Chicago: American Library Association, 2002.
2. Kratki AACR2: revizija iz leta 1998 / pripravil Michael Gorman; [iz angleškega v slovenski jezik prevedla Darja Bokša-Faraguna]. Maribor : IZUM, 2000.
3. Tillet, Barbara. AACR3: opis vira in dostop / iz angleščine prevedla Darja Bokša-Faraguna. *Organizacija znanja*, letn. 9, zv. 4, 2004, str. 172-178.
4. FRBR: Functional requirements for bibliographic records : final report. München : Saur, 1998.
5. Statement of International Cataloging Principles. Draft approved by the IFLA Meeting of experts on an international cataloguog code. 1st ed. Berlin, 2003. Preuzeto sa: http://www.ddb.de/news/pdf/statement_draft.pdf

6. Statement of Principles adopted at the international Conference on Cataloguing Principles, Paris, October, 1961. London: IFLA Committee on Cataloguing, 1971.
7. Structure of Corporate Name Headings. Final Report, 2002. Compiled and introduced by Ton Heijligers. IFLA UBCIM, 2001. Preuzeto sa:
<http://www.ifla.org/VII/s13/scatn.final2000.htm>
8. Popović-Bošković, Gordana, Fortuna, Biserka. Novi mednarodni katalogizacijski pravilnik : korporativna značnica med idejo o enotni in univerzalno kontrolirani obliki. *Organizacija znanja*, let. 9, zv. 2, 2004, str. 47–53.
9. Ercegovac, Zorana. Toward a global access to bibliographic information: converging patterns, new paradigms. Preuzeto sa:
<http://www.cs.ucla.edu/Leap/zer/maribor.htm>
10. Šercar, Tvrsko M. Ob slovenskem prevodu revizije druge izdaje AACR iz leta 2002. *Organizacija znanja*, let. 9, zv. 4, 2004, str. 188-193.
11. Јанчић, Светлана. Развој теоријске мисли у области каталогизације. *Библиотекар*, год. 46, бр. 1–2, 1996, стр. 17–27.

Напомене

- ¹⁾ Osborn, A. D. The Crisis in Cataloging. *Library Quarterly*, 11, 1941, str. 393-411.
- ²⁾ Tait, J. A. Authors and Titles : an analytical study ag the author concept in codes of cataloguing rules in the English language from that of the British Museum in 1841 to the Anglo-American Rules 1967. London : C. Bingley, 1969.
- ³⁾ У даљем тексту ALA.
- ⁴⁾ У даљем тексту BLA.
- ⁵⁾ Panizzi, A. Rules for the compilaton of the catalogue. U *The Catalogue of Printed Books in the British Museum. Vol. 1*. London, 1941.
- ⁶⁾ Унакрсни (речнички) каталози представљају комбинацију алфабетског и предметног каталога. На идеју да комбинује ауторску одредницу, наслов дела и предметну рубрику дошао је Чарлс Џуит (Charles Jewett) 1850. године. Поступак је теоријски разрадио његов сарадник Чарлс Катер (Charles Cutter) 1876. године. Своја прва знања о библиотекарству стекао је Катер на студијама теологије на Хардварском универзитету под утицајем Езре Абота, библиотекара факултетске библиотеке. Године проведене у Бостонској библиотеци представљале су најплоднији Катеров период. Припремио је за штампу и објавио Речнички каталог Библиотеке у пет делова (1869-1882). У Правилима за штампани каталог (Rules for Dictionary Catalog) указао је на његов основни принцип - окупљање каталожких јединица око сродних карактеристика: ауторске одреднице, теме, књижевног облика и језика. Као близак Дјуијев сарадник, успешно се огледао и на плану класификације. Један је од оснивача ALE (1876) и њен председник.

- 7) Библиографски приступ организацији каталога у каталошкој теорији назива се “научним принципом”, при чему се мисли на библиографију као научну дисциплину. Батлер (Butler), на пример, дефинише библиотечки каталог као библиографију једне збирке.
- 8) Међународна конференција о каталошким начелима, одржана 1961. године у Паризу, представљала је значајан корак ка стварању јединствене теоријске основе као полазне тачке за даљи рад на доношењу унифицираних међународних правила. У том смислу, усвојени су закључци који представљају основни документ на коме се темеље сви новији каталошки правилници. Дефинисани су задаци и структура каталога, усвојен је принцип јединствене одреднице и размотрене су битне поставке каталошког описа. Постигнута је сагласност о прихватању колективног тела и формулисању колективне одреднице.
- 9) Lubetzky, S. *Cataloguing Rules and Principles*, 1953; *Code of Cataloguing Rules : author and title entry*, 1956.
- 10) AACR2 : *Anglo-American cataloguing rules / prepared under the direction of the Joint Steering Committee for Revision of AACR a committee of the American Library Association ... [et al.]*. 2nd ed., revision. Ottawa: Canadian Library Association; London: Chartered Institute of Library and Information Professionals; Chicago: American Library Association, 2002.
- 11) Електронски каталози делују као асиндетске структуре јер везе међу записима нису на први поглед уочљиве. Но, каталози овога типа поседују развијене и веома сложене механизме повезивања библиографских датотека и датотека прегледних каталошких јединица (authority files) путем “невидљивих упутница” (invisible references). То подразумева примену доследне нормативне контроле која утиче на кохерентност, прегледност и информативност локалних и кооперативних библиографских база података.
- 12) Verona, Eva. *Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga*. Dio1, *Određnica i redalica*. 2. izmijenjeno izd. Zagreb, 1986.
- 13) Tillet, Barbara. AACR3: opis vira in dostop / prevedla darja Bokša Faraguna. *Organizacija znanja*, 9, 2004, 4, str. 172-178.
- 14) Рад на ревизији AACR3 се може пратити на веб локацији <http://www.collectionscanada.ca/jsc/index.html>

Резиме

У раду су анализирана Англо-америчка каталошка правила у контексту генезе англо-америчке каталошке традиције, од Паницијевих начела до свеобухватних и теоријски кохерентно постављених међународних каталошких принципа; приказана је структура и организација AACR2 и указано на битне концептуалне разлике у односу на национална каталошка правила (РРІАК); истакнути су темељни принципи нове каталошке парадигме (AACR3): редефинисана Париска начела и модел Функционалних захтева за библиографске записе (FRBR).

Светлана Янчић

Англо-американские правила каталогизации – AACR

-новая парадигма каталогизации-

Резюме

В этом труде анализированы англо-американские правила каталогизации в контексте генезиса англо-американской традиции каталогизации, от принципов А. Паницци до всеобъемлющих и теоретически согласованных международных принципов каталогизации. Представлена структура и организация AACR2 и указано на существенные концептуальные различия по сравнению с национальными правилами каталогизации (PPIAK); выделены устойчивые принципы новой парадигмы каталогизации (AACR3); переопределены Парижские принципы и модель Функциональных требований к библиографическим записям (FRBR).

Svetlana Jančić

Anglo-American Cataloguing Rules – AACR

- the new cataloguing paradigm –

Summary

This Paper analyzes the Anglo-American Cataloguing Rules within the context of the genesis of the Anglo-American cataloguing tradition, from Panizzi's rules to global theoretical consistently implemented International Cataloguing Principles; the structure and organization of AACR2 is demonstrated and the main conceptual differences in relation with the National Cataloguing Rules (PPIAK) are indicated; the fundamental principles of the new cataloguing paradigm (AACR3) are highlighted: redefined Principles from Paris and the model of Functional Requirements for Bibliographic Records (FRBR).